

SEYİD EMİR ALİ HAN'IN HAYATI VE OSMANLI DEVLETİ İÇİN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR SYED AMEER ALI KHAN'S LIFE AND STRUGGLE FOR THE OTTOMAN EMPIRE

Tuğba KORHAN*

Öz

Seyid Emir Han, Hindistan'ın önemli Müslüman liderlerinden biridir. Ülkesinde aldığı hukuk eğitiminin yanında İslam Dini üzerine de araştırmalar yapmış ve tüm dünyadaki Müslümanların savunuculuğunu yapmak için mücadele etmiştir. Seyid Emir Ali Han, Osmanlı Devleti'nin son döneminde uğradığı saldırılara da kayıtsız kalmamış, Osmanlı siyaseti ve savaşlarını yakından takip etmiştir. Özellikle Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki topraklarına yapılan İtalyan Saldırısıyla başlayan savaş sırasında gazetelere makaleler yazarak hem İngiltere yönetimini Osmanlı Devleti'ne destek olmaya çağırmış hem de bölgedeki Müslüman halkın savunulması için kamuoyu oluşturmaya çalışmıştır. Basında bu konuda çıkan yazıların yanında Emir Ali Han'ın Savaş bölgelerinde yardım faaliyetleri olmuştur. Trablusgarp Savaşı sırasında kurduğu İngiliz Kızılay Derneği vasıtasıyla hem Müslüman halkın hem de savaşan askerlerin yaralarını sarmada çaba harcamıştır. Trablusgarp Savaşı bittikten sonra hemen ardından çıkan Balkan Savaşlarında da başkanlığını yaptığı Dernek savaş bölgelerinde sağlık hizmeti vermiştir.

Anahtar Kelimeler

Seyid Emir Ali, Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşı, İngiliz Kızılay Derneği, Hint Müslümanları.

Abstract

Syed Ameer Ali Khan is one of the most important Muslim leaders of India. Besides studying law, he has also done researches on the religion of Islam and fought to advocate Muslims around the world. Syed Ameer Ali Khan was not indifferent to the attacks in the last period of the Ottoman Empire and followed the Ottoman politics and wars closely. During the war, which started with the Italian attack on the territory of the Ottoman Empire in North Africa, He wrote articles to the newspapers and called the British administration to support the Ottoman Empire. In addition to his writings on the issue, he sought to create public opinion for the defense of the Muslim population in the region. In addition to his writings on the subject, there had been help activities in war zones. Through the British Red Crescent Society, which he founded during the Tripoli War, he endeavored to cover the wounds of both Muslim population and the soldiers who fought. The association which was chaired by Syed Ameer Ali Khan gave health services in the Balkan wars which started just after the end of the Tripoli War.

Keywords

Syed Ameer Ali Khan, Tripoli War, Balkan War, British Red Crescent Society, Indian Muslims.

* Dr. Öğr. Üyesi., Çukurova Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü e-mail: ttugbadogan@hotmail.com ORCID: 0000-0001-8902-0670

GİRİŞ

Seyid Emir Han, 1849-1928 yılları arasında yaşamış bir hukukçu ve fikir adamıdır. Müslümanlık ve hukuk alanında pek çok eser vermiş, aynı zamanda Hint Müslümanlarının siyasal örgütlenmesi için yıllarca mücadele etmiştir. Çalışmamızda, Seyid Emir Han'ın hayatı ve Osmanlı Devleti için verdiği mücadeleyi konu ettik. Seyid Emir Han, gerek eserleriyle gerekse Müslümanlar için yürüttüğü faaliyetlerle tanınmış bir isim olmasına rağmen ülkemizde kendisi hakkında çalışma yok denecek kadar azdır. Seyid Emir Han, siyasi tarih çalışmalarında genel olarak, 1924 yılında, Halifeliğin kaldırılmasına karşı tutumu ile anılmıştır. Fakat Osmanlı Devleti için yürüttüğü faaliyetler ile ilgili kaynak eksikliği mevcuttur. Bu eksiklikten yola çıkarak başladığımız çalışmamızı, Trablusgarp ve Balkan Savaşları ile sınırlı tuttuk. Bu savaşlar döneminde, Seyid Emir Han'ın basın yoluyla yürüttüğü kamuoyu oluşturma çabalarını, savaş bölgelerinde yürüttüğü yardım faaliyetlerini ele almaya çalıştık. Ayrıca Seyid Emir Han'ın yaşadığı ülke olan İngiltere'nin izlediği Osmanlı Devleti politikasına göre hareket edip etmediğini irdelemeye gayret ettik. Çalışmamızı yaparken, ana kaynaklardan istifade etmeye özen gösterdik. Bu anlamda Seyid Emir Han'ın Trablusgarp ve Balkan Savaşı döneminde gazetelerde yayınladığı makalelerden ve yayınlanmış olan anılarından faydalandık. Bunun yanında sözünü ettiğimiz savaşlarda bulunmuş olan dönemin yazarlarının anılarıyla konumuza ışık tutmaya çalıştık.

1. Seyid Emir Ali Han'ın Hayatı

Syed Ameer Ali'nin Hindistan'a gelen ilk atası, 1739 yılında Nadir Shah'ın fatih ordularının bir subayı olan Ahmed Afzal Khan'dır. Aile köklerini *Neslimizi, peygamberden itibaren, onun kızı Fatima aracılığıyla takip ediyoruz. Nesebimiz, sekiz İmam, Ali Al-Raza, N.-E. İran'da Khurasan'ın başkenti olan Mashhad'da yakıldı.* Syed Razi Wasti 1968:17) sözleriyle anlatmıştır.

Atası Ahmad Afzal Khan, paralı asker olarak geldiği Hindistan'ın Oudh'taki, Mohan şehrine yerleşmeye karar vermiş böylece Seyyid ailesi bu bölgede yaşamını sürdürmeye başlamıştı. Ameer Ali'nin büyükbabası Munawar Ali Khan, tahsildar olarak, Oudh'ta Nawab Asaf-ud-Duala'nın hizmetindeydi. (Aziz 1968:110) Munawar Ali Khan, 1820 yılında bir savaşta ölmüş ve Seyyid Ali'nin babası olan oğlu Saadat Ali , amcası Sirajuddin Ali Khan tarafından büyütülmüş ve başarılı bir hakim olmuştur.

Yolculuk etmeyi seven Saadat Ali Khan, Tahsildar Yardımcısı olan, kuzeni Jaffar Ali Khan ile birlikte Orissia Cuttack'a gittiği bir dönemde ve orada Amir Ali'nin annesi olan Sambalpur'un asilzadelerinden Shamshuddin Khan'ın kızı ile evlenmiştir. Dört çocukları olan çiftin en küçüğü Seyid Emir Ali 1849 tarihinde dünyaya gelmiştir. Çocukları okul çağına gelince iyi eğitim almaları için Kalkuta'ya yerleşen Saadat Ali Khan, üç büyük çocuğunu Kalküta Medresesi'ne göndermiştir. O sıralarda Emir Ali de bebektir. Saadat Ali Khan daha sonra Kalküta'dan ayrılarak Hooghly'e taşınmış ve çocuklarını bu bölgedeki Moshinia Koleji'ne kaydettirmiştir.(Allana 1969:161)

Bu dönemde baba Saadat Ali, Hz. Peygamber'in biyografisini yazmakla meşgul olduğu sırada, 1856 yılında kolera hastalığından dolayı yaşamını yitirmiştir. Çok erken yaşlarda öksüz kalan Emir Ali mütedeyyin ancak korkusuz bir hanımefendi olarak anlattığı annesinden çok büyük destek almıştır. Annesinin de desteğini alan Emir Ali, gayretli ve okumaya doymayan yapısıyla, yakın gelecekte başarılı bir eğitim kariyeri vadediyordu. Emir Ali, Urdu ve İran'da

bir Mevlevî'den¹ ilk eğitimini aldı ve daha sonra da Hooghly Kolejine girdi (Allana 1969: 163). Bu okulu sızdırmayacak derecede ayrı iki bölüme ayrılmıştı; birincisi, Müslüman öğrencilere yönelik *Anglo-İran bölüm* olarak adlandırılıyordu. Diğeri de yalnızca Hindu gençliğine yönelikti. (Syed Razi Wasti 1968: 27) şeklinde anlattığı Hooghly'deki okul günlerinde, Emir Ali Shakespeare, Milton, Shelley, Keats, Byron ve Lenfellow'un eserlerinin çoğunu okudu ve Gibbon'un muazzam eseri 'Roma İmparatorluğunun Gerileyiş ve Çöküş Tarihi'ne hâkim oldu. Yaşamının bu ergenlik yıllarında, büyük İslam âlimi Seyid Karamat Ali'nin etkisi altında kaldı ve Prof. Obaidullah Obaidi'nin yardımıyla Seyid Karamat Ali'nin *Markhazi Ulum* adlı eserini İngilizceye çevirdi. Henüz ilk gençlik yıllarında olmasına rağmen bu, onun ilk edebi girişimiydi. İslâm felsefesine ilişkin olarak edinmiş olduğum her türlü bilgiyi Seyid Karamat Ali'ye borçlu olduğumu anılarında anlatmaktadır (Syed Razi Wasti 1968: 28).

Seyid Emir Ali, lisans eğitimini 1867 yılında tamamlayarak Hindistan'ın ilk Müslüman mezunlarından biri olmuştur. İzleyen yıl, Tarih alanında yüksek lisans eğitimi alarak sosyal bilimler yüksek lisansını tamamlayan ilk Bengalli Müslüman olmuştur. 1868 yılında, hukuk fakültesini bitirmiş ve aynı yıl bir devlet bursu kazanarak İngiltere'ye gitmeye karar vermiştir. P. & O. Gemisi² Simla ile yaklaşık bir ay süren bir yolculukla İngiltere'ye ulaşmıştır. İngiltere'deki ilk yıllarında Müslüman alimler ve edebiyatçılarla ilişkiler geliştirmiş ve Hintli öğrenciler için yardım kuruluşlarında çalışmış ve Ulusal Hint Derneğinin oluşumuna, 1871'de, katkıda bulunmuştur.

1873 yılında çıkan *Kitabı, Hz. Muhammedin Yaşamı ve Öğretilerine ilişkin Eleştirel Değerlendirme*, onu okuyan İngilizler üzerinde derin ve olumlu bir izlenim uyandırmıştır. Bu kitabı, yakın zamanda kalp krizinden ölen büyük kardeşi Seyid Waris Ali'ye adamıştır (Syed Razi Wati 1968: 45).

Seyid Emir Ali, 27 Ocak 1873 tarihinde Hindistan Barosundan bir çağrı almış ve buna uyarak ülkesine geri dönmek üzere buharlı bir vapurla Genoa'dan Bombay'a doğru yola çıkmıştır.

Hindistan'a döndükten sonra, kendi adını 1873 yılı Şubat ayında Kalküta Yüksek Mahkemesine kayıtlı bir avukat olarak bulmuştur. O dönemde yüksek mahkemede kendisi dışında yalnızca üç tane Hintli dava vekili vardı ve kısa sürede İslam Hukuk'u alanında önemli bir isim haline gelen Seyid Emir Han, Kalküta Üniversitesi'nde İslâm Hukukunda öğretim üyesi olarak bir süre görev yapmış ardından 1877 yılında Kalküta Baş Yargıçlığı'nda görev yapmak üzere atanmıştır. 1904 yılında İngiltere'ye gitmek için emekli olana kadar bu görevde kalmıştır (Gordon 1974: 41).

Hukuk alanındaki çalışmalarının yanında Hindistan Müslümanlarının siyasi olarak örgütlenmeleri için yıllarca mücadele etmiş, 1877 yılında kurulmuş olan Merkezi Ulusal Müslüman Birliği için çalışmıştır. Bir süre sonra tüm Hindistan çapında 53 şubeye ulaşan birlik, Hindistan Müslümanlarının politik uyanışı için çok büyük bir teşvik olmuştu. 25 yıl bu birliğe hizmete devam eden Emir Ali Han, Hindistan'daki Müslüman siyasi ilerlemesi adına yıllar boyunca emek harcamıştır.

1892 yılında Hindistan Valisi Lord Dufferin'e bir bildiri sunan Seyid Emir Ali Hindistan'daki Müslümanların daha iyi eğitim almalarına yönelik ve kamu hizmetlerinde yeterli düzeyde yer verilmesi için bazı özel hususlar talep etmiş, Lord Dufferin, bu talepleri kabul etmiştir. Ayrıca Bengal'de Müslüman seçmenlerin haklarını güvence altına almak için

¹ Kitapta Maulvi olarak geçmektedir.

² P&O Cruises 1837 yılında kurulmuş olan İngiliz deniz taşımacılık şirkettir.

Simon Komisyonu'na bir rapor hazırlamış ve raporu da kabul edilerek Müslümanların hakları korunmuştur.(Aziz 1968: 112) Seyid Emir Han'ın Hindistan Müslümanlarına yönelik buna benzer pek çok hizmeti vardır.

Hindistan'daki görevinden emekli olduktan sonra 1904 yılında İngiltere'ye yerleşen Seyid Emir Han, Tüm-Hindistan Müslümanları Birliği'nin Londra Şubesinin 1908 yılı Mayıs'ında kuruluşuna katkı sağlamıştır (Gordon 1974:40). Ortak hareket ettiği Ağa Han, Seyid Emir Ali'yi ilk Başkanı olarak atamıştır. Yaşadığı Londra'da hiç camii olmaması nedeniyle üzüntü duyan Seyid Emir Ali Han, Ağa Han ile birlikte Londra'da cami yapmak için Kasım 1912'da bir kampanya başlatmıştır.

Ayrıca Balkan Savaşları ile Türkiye ve İtalya arasındaki Savaş sırasında Londra'da İngiliz Kızılay Derneği'ni kurmuştur. Bu dernek, 1912 Şubat'ından itibaren Trablusgarp'taki Osmanlı-İtalyan savaşından etkilenen Müslümanlara yönelik sağlık hizmeti vermiştir.

1909 yılında Seyid Emirr Ali, İngiltere Özel Meclisi'nin³ bir üyesi olarak atanmış, böylece bu yüksek makama gelen ilk Hindistanlı olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise Hindistan Hilafet Hareketi'nin öncülüğünü yapmıştır. Hindistan Hilafet Hareketi'ni temsilen 24 Kasım 1923'te Ağa Han ile birlikte Türkiye'de İsmet Paşa'ya ortak bir mektup yazmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Sünni dünyanın dini önderliğinin İslam Hukuku'na uygun olarak devam etmesine dair taleplerini içeren mektubun Ankara'ya ulaşmadan 5 Aralık 1923 tarihli Tanin gazetesinde yayınlanmasıyla Türk Hükümeti'nin tepkisiyle karşılaşmıştır. Halifelik konusundaki girişimlerinden bir sonuç alamasa da Seyid Emir Ali Hint Müslümanlarının ayrı bir kültürel ve siyasi varlık olarak sürdürmesi çabasında başarılı olmuştur.

Seyid Emir Ali, Hintli Müslümanların eğitim ilerlemesi ve siyasi uyanışına ilişkin alandaki çalışması ile birlikte İslam'a dair birkaç kitap çıkararak İslam'a hizmet etmeye devam etmiştir. Bu alandaki en dikkate değer katkıları, 1891 yılında Londra'da yayımlanan İslam'ın Ruhu ve ilk olarak 1899 yılında, ayrıca Londra'da yayımlanan Sarazenlerin Kısa Tarihi'dir. Bu her iki kitap da, bu dönemde İngiltere'de ortaya çıkan literatür içinde önemli bir yer tutmaktadır. İslam, İslam'da Kadın, İslam Hukuku, İran Hakları, İslami Kişiler Hukuku, Bengal Yasası Tefsiri, İslam'da Kadının Yasal Statüsü diğer eserleridir. Çoğunlukla *Observer*, *The Times* ve *Nineteenth Century Review*'e mektup ve makale göndererek İngiliz kamuoyunun dikkatini genel olarak dünya ve özel olarak Hindistan'daki Müslümanların karşılaştığı sorunlar üzerine yoğunlaştırmıştır. 1928 yılında hatıratını yazmış ve Haydarabad'dan Deccan'a yayımlanan İslam Kültürü'nde 1931-32'de seri halinde çıkmıştır. Yaşlılık yıllarını İngiltere, Berkshire'da Sussex'te sakin bir hayat sürerek geçiren Emir Ali Han 3 Ağustos 1928'de hayata gözlerini yumdu. Maulana Mohammad Ali, Ziauddin Ahmed Bey ve Abbas Ali Baig Bey cenazesine gelenler arasındaydı.(Allana 1969: 172)

2. Seyid Emir Ali Han'ın Trablusgarp Savaşı'nda Müslümanlar İçin Basın Yayın Yoluyla Verdiği Mücadele

Hindistan'ın önemli Müslüman liderlerinden biri olan Seyid Emir Ali Han, özellikle 1877 tarihinden sonra Osmanlı Devleti tarihi ile ilgilenmekte ve Osmanlı Devleti'ndeki gelişmeleri İstanbul'da Arapça olarak yayınlanan Dot ul- Khilafat isimli dergiden takip etmekteydi. Aynı zamanda Avrupa Tarihi ile ilgili çalışan gençlere de bu konu ile ilgilenmelerini tavsiye etmekteydi;

Avrupa tarihi öğrencileri için, Türkiye'nin büyük Sultanlarının yıllıkları ibretlik bilgilerle doludur. Hiçbir millet, 1800-1914 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu kadar

³ Privy Council.

düşmanca saldırılara maruz kalmadı ve hayatta kalamadı. 1829'da bir savaş vardı⁴; sonra 1840'da bir başkası⁵; Kırım Savaşı, 1854 yılında Türkiye Tuna boylarında bir saldırı ile başladı. Hem orada hem de Ermenistan'da bulunan Türk sınır kasabası, İngiliz subayları karşısındaki karamanca savunmaları ile ünlendi. 1876'da Sırp, eski rejimin büyük bir generali tarafından umutsuzca yenildiler; ancak 1877'de Türkiye'de bir başka Savaş zorlayan Rusya'nın müdahalesiyle fetihten kurtuldular. Sonuç, herkes tarafından hatırlanacaktır. Bağımsız bir Türkiye ve Boğazların bağımsız kontrolü o zaman İngiliz Politikasının temel ilkesiydi.⁶ Lord Beaconsfield filoyu Çanakkale Boğazı'na gönderdi ve Ruslara İmparatorluğun politikasını her ne pahasına tutmaya hazır olduğunu göstermek için Hint askerlerini Malta'ya getirdi (Griffin 1932: 107).

Seyid Emir Han'ın merakını uyandıran Osmanlı siyaseti 1877 Osmanlı Rus Savaşı sırasında Hindistan'da da büyük yankı bulmuş ve Ruslar, İstanbul'a ilerlediklerinde bu durum Hindistan'da infiale neden olmuş ve Hindistan Müslümanları bu savaş sırasında Osmanlı Devleti'ne elinden gelen yardımı yapmıştır. O dönemki Hint Müslümanlarının hislerini Seyid Emir 1912 yılında Trablusgarp Savaşı sırasında yazdığı bir makalede şöyle anlatmaktadır;

Osmanlı Devleti şimdiki gibi, istikrarlı anayasal bir Hükümeti kurmaya çalışırken, bir savaşa girmek zorunda kaldı. Osmanlı milletine yardım etmek ve Türkiye'nin felakete uğramış insanları arasındaki evrensel acı ve sıkıntıyı hafifletmek amacıyla tüm sınıflar arasında hakim olan coşkudan bahsetmek isterim. Hayatın mütevazi kesimindeki kadınlar bile, küpelerini, bilekliklerini ve halhallerini satılmak ve elde edilen gelirin Türk Şefkat Fonu'na havale edilmek üzere göndermişler ve sadece bir İl, yaklaşık 20.000 £ tutarında olan üç yüz bin rupi miktarda parayı gönderebilmiş iken, bir çok Müslüman asker, Osmanlı Hükümetine hizmetlerini sunmuşlardır. (Barclay 1912:101)

Hindistan'da derin üzüntüye neden olan 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın ardından Osmanlı Devleti zor bir dönemece girmiş ve üst üste kayıplar vermeye başlamıştır. Bu dönemde Seyid Emir İngiliz basınında Osmanlı Devleti ile ilgili makaleler yazmaya başlamıştır. Bu makalelerin ilki 1905 yılında *Türkiye ve Büyük Güçler* başlığıyla yayınlamış ve büyük devletlere Müslüman Dünyasının her zaman Osmanlı Devleti'nin arkasında olacağını mesajını vermek istemiştir (28 Kasım 1905 *The Times*, s. 12). Fakat geçen yıllar büyük güçlerin Osmanlı Devleti'nin topraklarını almakta kararlı olduğunu gösterecekti.

Balkanlardaki karışıklıkların yanı sıra İtalya da Trablusgarp'ı işgal etmek için mazeretler öne sürüyordu. 1911 yılının Eylül ayında İtalyanlar yarı resmi bir açıklama yaparak İtalyanların onurunu korumak için savunma amacıyla bölgeye asker çıkaracaklarını açıklayacak, 27 Eylül tarihinde ise Babıali'ye nota vererek Trablusgarp ve Bingazi'yi işgal edeceklerini duyuracaklardı. (Koloğlu 1979:5)

Aynı gün Seyid Emir Ali Han'ın Osmanlı Devleti'nin hem askeri hem de maddi açıdan hazırlıksız yakalandığı bu işgale karşı bir protesto yayınladığını görüyoruz.

27 Eylül 1911 tarihinde kaleme aldığı protesto bir gün sonra İngiliz basınında yer

⁴ 1829 Osmanlı-Rus Savaşı

⁵ 1839-1841 Osmanlı Mısır savaşı

⁶ Hindistan'ın zaptından sonra İngiltere, Hindistan'a giden kara ve deniz yollarını Rus tehdidinden korumayı temel amaç edinmiştir. Kendi ekonomik ve siyasi çıkarlarına zarar verebileceğinden Rusların Akdeniz'e inmesini önlemek amacıyla Osmanlı Devletinin toprak bütünlüğünü savunmak İngiltere'nin XIX. Yüzyılın ilk yarısında değişmez politikası olmuş fakat bu savaştan sonra İngiltere de bu politikasından vazgeçmiştir. Bkz. Mithat Aydın, İngiliz Rus Rekabeti ve Osmanlı Devletinin Asya'daki Toprakları Sorunu (1877-1878) A.Ü. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* Sayı 38, Erzurum 2008 253-288.

alacaktı;

...Hristiyanlık ve İslam arasındaki iyi ilişkiler ve dostluk duygusunun gelişmesi ve korunması, iki büyük inancın ahenkli bir şekilde, eğer mümkünse el ele, çalıştığının görülmesi hususunda bir kişi derin ilgiye sahipken, kendi ilgili alanlarındaki ilerlemenin sebebi içinde, Türk hakimiyetindeki Trablus'un İtalyalılar tarafından tasarlanmış işgalinin hayal edilemez sonuçlarına dikkat çekmek için sizin sütununuzun misafirperverliğini kötüye kullanmaya cüret ettim. İngiltere nazarında, mesele şu anki ciddi anlardan birisidir; yüz milyonlarca Müslüman, onun hükümranlığını kabul eder ve onlar yurt dışındaki dindaşlarını ilgilendiren her şeye karşı şiddetli bir ilgi duyarlar. Böyle bir kötü niyetli ve mazur görülemez bir saldırganlık eyleminin doğuracağından emin olunan kızgınlık ve öfke, Müslüman dünyasının her yerinde tepkiye sebep olacak, Mısır ve Kuzey Afrika'nın tamamı, bundan hemen etkilenecek ve uzlaşma ve iyi niyetin gelişmesi asırlar boyunca gerileyecek (28 Eylül 1911 The Times).

Fas'ın Fransa tarafından tahsis edilmesinin örtbas edilmesi konusunda ne tür bir mazeret olursa olsun, Türkiye'nin talanı ile İtalya tarafından bir inançlar ve ırklar savaşına kıskırtmaya müsaade edilmemesi gerektiğini vurgulamış, *dünyadaki tüm barış ve iyi niyet severlere, çok geç olmadan, ismen Hristiyan olan bu ülke parçasındaki tüm uluslararası ahlak kilise kanunlarının bu açık aykırılığına karşı tüm güçleriyle protesto etme çağrısında bulunuyorum* sözleriyle çağrısını bitirmiştir. (28 Eylül 1911 The Times).

Ekim ayına girildiğinde Trablusgarp'taki İtalyan baskısı yerini yeni işgallere bırakmıştır. 5 Ekim'de Trablus şehri işgal edilmiş, 9 Ekim'de ise İtalyanlar Derne'yi bombardımana tutmuşlardı. Emir Ali Han, 9 Ekim 1911'de *The Times*'a bir yazı daha yazmıştı. 11 Ekim tarihinde yayınlanan bu mektubunda Trablusgarp'ın İtalya tarafından işgalinin İngiltere için de olumsuz sonuçlar doğuracağı üzerinde durmuş ve İtalyanların işgalinin Müslümanlar arasında infiale neden olacağı konusunda İngiltere kralını uyarmıştır.

...İtalya'nın Türkiye'ye karşı mücadele ettiği savaşın bir sonucu olarak, barışın, Doğu'da ortaya çıkan şeyin üstüne perde çekmek için kullanılması, Britanya İmparatorluğu'nun yararına olmaz. Bu kanaat içinde, özel önem taşıyan iki hususa dikkatinizi çekmeyi istirham ediyorum. Savaş, Müslüman dünyasında büyük bir galeyana neden oluyor ve şimdiye kadar uyandırdığı öfke, hayranlık uyandıran itidalli bir ifade ile kendisini buldu. İtalya'nın eylemini protesto etmek için İngiltere, Hindistan, Güney Afrika ve başka yerlerde yapılan kitlesel toplantı haberleri, bu ülkedeki kamuoyu ana organlarına nüfuz etmemiştir; bununla birlikte, gerçek şu ki, galeyan ve kızgınlık evrensel ve derin bir niteliğe sahiptir. (11 Ekim 1911 The Times)

Seyid Emir Ali Han'ın üzerinde durduğu gibi Hindistan'da hem Müslümanların hem de Hinduların katıldığı kitlesel protesto gösterileri olmuştur. Örneğin 6 Kasım'da Madras'ta büyük bir miting yapılmış ve bu mitingde Müslümanların yanında Hindular da katılmıştır.

Bu mitingden ardından yüz elli binden fazla kişinin katılımıyla Kalküta'da başka bir miting yapılmış ve bu protestoya sempati ile yaklaşmış olan Hindu liderler tarafından Müslümanların kullanımı için Federasyon Binası tahsis edilmiştir.

Bahsedilen toplantıda iki dönemin iki önemli Hindu lideri olan Dr. T.M. Nair ve Bay Rangachariar da destek vermiş. Dr. Nair'in bu mitingde bir konuşma yaparak şunları söylemiştir;

İtalyanlar şunu hatırlamalıdır ki, kendileri ulusal bağımsızlıkları için mücadele verdikleri zamanda, Büyük Britanya'dan yardım görmüşlerdir. Aynı yardımı

Trablusgarplılar da hak etmiyorlar mı? Trablusgarp meselesi sadece tek başına olsaydı, bu kadar fazla huzursuzluk yaratmazdı. Ancak daha zayıf ulusları yutma duygusu ön plana çıkmıştı. Ve bu şekilde bir politikanın devam etmesine izin verirlerse, barbarlığa geri döneceklerdi ve eğer Müslüman halkın duygularını hafifletecek bir ülke dünyada varsa o da Büyük Britanya'dır. Çünkü en büyük Müslüman nüfusuna sahip olan ülkedir. Hinduların Müslümanlara sempati duyması gerektiğini göstermek için onların arasındaydı. (Barclay 1912: 102)

Toplantının karar metninde ise Müslümanlar için ortak bir destek çağrısı yapılmıştır;

Bu toplantı, haksız savaş ve Türkiye'ye karşı İtalya tarafından yürütülen tarzın ve beraberindeki diğer son olayların Hristiyan olmayan ve Doğu ırklarının kafalarında genel olarak meydana getirdiği ciddi güvensizlik duygusunu hafifletmek için, Doğu'da büyük İmparatorluğun refahı konusunda kayıtsız kalmayan İngiltere Hükümetinden elinden gelen en iyi çabayı göstermesini istihham ve rica eder. (Barclay 1912: 103)

Emir Ali Han'ın basından yaptığı uyarılar devam ederken 7 Ekim'de Hindistan'da büyük bir miting daha yapılmış ve raporlara göre her sınıf ve mezhebi temsil eden binlerce Müslümanın katıldığı miting Lahore Shahi Camii'nde düzenlenmiştir. Bu mitingden İtalya'nın zorba ve keyfi ve haksız yere Trablusgarp'ı işgal etmesi hususunda Lahore Müslümanlarının güçlü protesto çağrısı yapılmış. Bu gösteriden başka Bombay, Lucknow, Bareilly, Rangoon, Karachi, Amritsar ve Dacca gibi diğer büyük merkezlerde benzer mitingler düzenlenmiş ve hepsi İtalya'nın eylemine karşı ve adaletin çıkarlarına İngiltere'ye müdahale etme çağrısında bulunmuştur. Hindistan'daki bu protesto eylemleri Emir Ali Han'ın *The Times*'ta yaptığı uyarının ciddiyetini göstermektedir.

Seyid Emir Han'ın ikinci endişesi ise İtalyanların savaşı dini bir niteliğe büründürme nitinde olabileceğidir. Bu kuşkusuna, Papa'nın İtalyan Amiral gemisine asılmak üzere kutsanmış bir tespih gönderdiğini dayanak göstermiştir. (11 Ekim 1911 *The Time*)

31 Ekim'de yazılıp 1 Kasım'da yayınlanan bir başka mektubunda ise;

*...ayrım gözetmeyen katliam, esirlerin kıyımı, kaba askerlerin emriyle yüzlerindeki örtüyü kaldırmayan kadınların öldürülmesi, sokaklarda sürüklenen sivillerin infaz edilmesi, işgalcilere ateş etmekle, bu karmaşıklığa ilişkin görünüşte bir sorgulama bile yapmadan bunların yapılması, eğer çok yanılğı içinde değilsem, medeni dünyada bir şok etkisi yaratacak. Bu eylemlerin ufak bir kısmı bile Türkler tarafından yapılmış olsaydı, Büyük Britanya'nın baştan ucuna kadar bir öfke uğultusu olurdu. Kuşkusuz, İngiltere'nin kalbi, "Hristiyan" bir millet tarafından yapılan bu tür işlerde insanlığa çağrıya karşı ölü olamaz... İnançlarının asil idealleri üzerinde titreyen ve aziz tutan İngiltere'nin Hristiyan erkek ve kadınları, bu geçmiş günlerin barbarlığına dönüşe karşı seslerini çıkarmayacaklar mı? (1 Kasım 1911 *The Times*)*

diyerek İngiltere yönetimini Trablusgarp'taki yaşanan haksızlığa tepki göstermeye bir kez daha davet edecektir. Ve 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı'ndaki İngiltere'nin Osmanlı'nın bütünlüğünü savunduğu dönemdeki politikasına dönmesi için çağrı yapmıştır;

Hindistan yerel dildeki gazeteleri savaş haberleri ve protesto mitingleri ile dopdolu, bu sabahki korkunç raporlar kin ve galeyana arttıracak. Hindistan'daki Müslümanların Rusya-Türk savaşı zamanında nasıl çaba gösterip didindiğini hatırlıyoruz ve savunmasız insanlar üzerinde zorlanan bu savaş ve beraberindeki barbarlıkların Britanya İmparatorluğu Müslüman halkı arasında doğurduğu duyguyu biliyoruz. Diğer topraklarda

olduğu gibi, kitlelerin yanlış yapan ile masum olanları birbirinden ayırt etmeleri pek de beklenemez; Dua ediyorum ki, birine karşı duyulan kin diğerine sirayet etmesin (1 Kasım 1911 The Times).

Kasım ayında Trablusgarp'ta çatışmalar şiddetlenmiş Derne, Mesri, ve Henni'de 27 Kasım'da 105 kişinin ölmesiyle sonuçlanan İtalyan saldırısı gerçekleşmişti. (Koloğlu 1979: 8). İtalyan saldırılılarının hız kesmeden devam ettiği bu dönemde Müslüman askerlerin esir alınan İtalyanlara eziyet ettiği haberlerinin gelmesi üzerine 30 Kasım 1911 tarihli *The Times* gazetesine bir yazı daha kaleme alarak Müslümanlıkta esirlere kötü muamelenin yapılmayacağını savunmuştur;

“Müslüman” kelimesini El Henni'de gördüğü mezalimle bağlantılı olarak kullanılmasını protesto etmek istiyorum. Hiçbir Müslüman, İtalyan “kana susamışlığını” veya “askeri gerekliliği” “Hristiyan” mezalimi olarak adlandırmamıştır. İslam'da mahpusların sakatlanması kesinlikle yasaktır. Bu vahşice uygulamaların Müslüman vicdanında ne kadar tiksinti uyandırdığını göstermek için, ben sadece İslamiyet'in ilk Halife'sinin Bizans'a karşı savaşa giden askerlerine verdiği talimatı buraya alıntılatacağım. Bak (Dedi ki) ihanetten kaçın. Hiçbir surette adalet ve haktan ayrılmayın. Hiçbir kimseyi sakat bırakmayacaksınız, çocuk veya ihtiyar veyahut hiçbir kadını öldürmeyeceksin. Hurma ağacına zarar vermeyin veya ateşle yakmayın ya da insan ya da hayvan yiyeceği olan herhangi bir ağacı kesmeyin. Sürü veya deve sürülerinde kalmayın, böylece gerekli iaşeniz için tasarruf sağlarsınız. (30 Kasım 1911 The Times)

Özellikle savaşın başladığı ilk aylar olan 1911 yılının kış aylarına kadar Seyid Emir Han'ın İngiltere yönetimine ve İngiliz halkına yaptığı çağrılar devam edecektir. Bu çağrılar İngiltere'nin değişmiş olan Osmanlı Devleti'nin Afrika'daki topraklarını savunmaya yetmeyecek olsa da İngiltere ve Hindistan'da bir kamuoyu oluşturmada etkisiz olduğu düşünülemez.

3. Seyid Emir Han'ın Anılarında İngiliz Kızılay Derneği'nin Trablusgarp ve Balkan Savaşlarındaki Faaliyetleri

Kuzey Afrika'da 1911 Osmanlı-İtalyan Savaşı başladığı dönemde İtalya'nın yaptığı baskıcı politikalar ve Balkanlardaki hareketlilik sonucuyla Osmanlı Devleti Trablusgarp'taki askeri varlığını azaltmıştı. (Koloğlu 1979: 21) Bölgede bulunan Neşet Bey'in kuvvetlerinin yanına kılık değiştirmek suretiyle bölge halkıyla birlikte savaşmak için gönüllü gelen Enver Bey, Fethi Bey, Mustafa Kemal Bey gibi Osmanlı Subaylarının yanında Hilali Ahmer Cemiyeti aracılığıyla bölgeye küçümsenmeyecek sağlık hizmeti de getirilmiş ve bu sağlık ekibindeki hem sivil hem de askeri doktorlar canla başla savaş bölgesinde ve sivil halkın sağlık sorunlarını çözmekte fedakarca çalışmışlardır (Ostler 1912:67). Türk sağlık hizmetlerinin yanında birçok ülkenin sivil sağlık kuruluşları bölgeye hizmet götürmüştü özellikle Almanların teşekküllü sağlık komiteleri bölgede hizmet veriyordu (Bennet 1912: 54). Fakat Emir Ali Han'a göre bölgedeki sağlık hizmetleri yeterli değildi;

Türkler Kuzey Afrika Bölgelerinde beklenmedik şekilde İtalya tarafından saldırıya uğradı. Sahra hastaneleri veya ekipmanları yoktu, hasta ve yaralılarına bakmak için çok az doktor vardı. Açlık ve huzursuzluk ile bunalmış Sirenayka ve Trablusgarp sivil nüfusunun bu sıkıntılarının giderilmesi için herhangi bir hüküm yoktu. Türklerin genç erkeklerden oluşan birlikleri sayıca çoktu fakat onlar da Araplar ile kahramanca savaştilar ve çok acı çektiler.(Syed Razi Wasti: 108)

Bölgedeki şartların zorluğunu bu satırlarla anlatan Emir Ali Han, Trablusgarp Savaşı'nda

Müslümanlara yardım etmek amacıyla 12 kişilik komite ve kendi başkanlığından oluşan İngiliz Kızılay Derneği'ni kurmuştur. Bu derneğin amacı hasta ve yaralılara ve ırk veya dinden bağımsız olarak açlıktan ölmek üzere olanlara yardım etmektir. Seyid Emir Ali'nin başkanlığını yaptığı derneğin bölgedeki ilk sahra hastanesi, Yüzbaşı Dixon Johnson'ın yönetiminde, Dr. Bernard Haigh,, Charles E. Holton Smith, Pansumancılar, eczacılar ve erkek hemşirelerden oluşan bir ekiple kurulmuştur. Bu hastane Müslüman ve İngiliz işbirliğiyle yapılmış olan ilk hastaneydi. *Dr. Bernard Haigh, asistanlarının hastalığından dolayı genellikle yetersiz yardımla çalışmak zorundaydı; Bir zamanlar, gerçekten, üç personel de hasta listesinde idi. Misyunun varlığının küçük bir avantajı, yorucu ve zor koşullar altında çalışan en az bir savaş muhabirine sunabileceği yardımdı.* (Ostler 1912: 301) Ayrıca bu hastane Aziziye kampında bulunan *Daily Express* muhabiri olan ve şiddetli hasta olan Alan Ostler da bu kurumun iyileştirdiği hastalar arasındaydı. (Syed Razi Wasti 1968: 108) Ostler anılarında tifüse yakalandığını ve ölmek üzereyken İngiliz hastanesine gittiğini anlatmaktadır.(Ostler 1912: 303)

Seyid Emir Ali ve dernek komitesi, çatışmaların genişlemesiyle 1912 yılının mayıs ayında bölgeye ek pansumancılar ve erkek hemşirelerin göndermeye karar vermiş, Haziran ayında Dr. Gordon Hill başkanlığında tam bir ambulans, tıbbi malzeme, yiyecek ve kıyafetle birlikte bir birim gönderilmiş ve sağlık kampının yönetiminden sorumlu olan Yüzbaşı Dixon Johnson da kendilerine eşlik etmişlerdir. 1912 yaz ayları İngiliz Kızılay'ı için çok yoğun geçmiş, Dernek, yalnızca harp malullerini tedavi etmemiş ayrıca bölge halkının sağlık sorunlarıyla da ilgilenmiştir. Özellikle bölgede toz ve sineklerin neden olduğu göz enfeksiyonundan mustarip olan insanlar için iddialı bir mücadele başlatılmış ve birçok kişi görme yetisini kaybetmekten kurtulmuştu.

Eylül ayına gelindiğinde ilk grupta gelen doktorlardan olan Dr. Smith'in geri dönmesiyle Dr. E. Griffin gönderilmiş ve ağır bir yolculuk sırasında Dr. Griffin hem kendine ait olan hem de Dr. Haigh'in sipariş ettiği tıbbi malzemeleri ve depoları kaybetmişti. Fakat Trablusgarp'a ulaşan Dr. Griffin bölgede barış yapılana kadar İngiliz Kızılay'ı adına Müslümanlara hizmet vermiştir.⁷ Zor şartlar altında Trablusgarp'a ulaşan Dr. Griffin çöl şartlarında aylarca sağlık hizmeti vermiştir. Seyid Emir'in başkanlığını yaptığı İngiliz Kızılay Derneği, Türk sağlık kamplarının yanında Fransız, Alman, Yunan Kızılhaç cemiyetleriyle birlikte savaş sonuna kadar bölge halkına ve savaşan askerlere hizmet vermiştir.(Ostler 1912: 304)

İngiliz Kızılay'ı, bu yardım çalışmalarını Kuzey Afrika'da yürütürken, Türkiye'yi uzun süre başka bir yöne sıkıştıran ve 1914'te dünyaya yayılacak olan Büyük Savaş'ın başlangıcı olan bir fırtına kopacak ve Osmanlı Devleti dört Balkan Devleti, Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan ve Karadağ tarafından saldırıya uğrayacaktı.

Uşi Anlaşmasıyla biten Trablusgarp Savaşı Osmanlı Devleti için bir başka cephenin açılacağı anlamına geliyordu. Olayların seyri belli olunca, 17 Ekim'de, İngiliz Kızılay Derneği mümkün olan en kısa zamanda İstanbul'a bir hastane göndermeye karar verdi.

Albay Surtees'in idaresindeki İngiliz Hastane rahibelerini de içeren birim, Misyon Direktörü olarak, 1 Kasım'da Londra'dan ayrılarak Marsilya üzerinden seyahate başladılar. 14 Kasım 1912'de İstanbul'a ulaşan hastane Üsküdar'da kuruldu. Yeni kurulan bu hastaneye iki hafta içinde İngiltere'den iki cerrah gönderildi. Fakat Emir Ali Han'ın anılarından öğrendiğimize göre bu cerrahlar İstanbul'a gidişleri esnasında Yunan makamlarının önemli zorluklarıyla karşılaştı. İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Atina Hükümeti'ni İngiliz Kızılay

⁷ Griffin, 1924 yılında Trablusgarp'taki faaliyetlerini anlatan . *Adventures in Tripoli: A Doctor in the Desert* isimli bir kitap yayınlamıştır.

Derneği'ne adına gönderilmesinin usulüne uygun şekilde yapıldığına dair bilgilendirmesine rağmen, tüm personel arandı ve savaş esirleri olarak alınıp ve dört gün gözaltında tutuldu. Konuyla ilgili yapılan temsillerin ardından daha sonra serbest bırakıldılar (Syed Razi Wasti 1968: 113).

Derneğin İstanbul'da bulunan kampının yanında İstanbul dışında faaliyet gösteren birimleri de bulunmaktaydı. İngiliz Kızılay Derneği'nin 1912 Kasım ayından itibaren Edirne, Sofya ve Plovdiv gibi şehirlerde de faaliyet göstermiştir. Emir Ali Han'dan Derneğin Balkanlardaki faaliyetlerini öğreniyoruz;

Ekim ayında Dışişleri Bakanlığı'ndan bir çok Türk'ün Sofya, Plovdiv ve Edirne'de bakımsız bir şekilde yattığına dair bir haber alındı. Bulgarlar tıbbi kaynak taleplerini karşılayamadılar ve doğal olarak önce kendi hastalarına ve acı çekenlere yardımcı oldular. Bu bölgeye Kasım ayı içinde Dr. W.E. Haigh ve CR Taylor adlı bir gönüllü., iki pansumancı ve iki hastane hizmetlisinden oluşan bir ekip gidecekti. Ayrıca yanlarında Bayan Gregg ve Bayan Peddar adlarında iki gönüllü kadın hemşirenin aylarca Edirne'deki sağlık biriminde çalışmışlardı. (Syed Razi Wasti 1968: 115).

Dernek sadece savaş mağdurlarına yardım etmemiş aynı zamanda bölgede salgın hastalıkların yayılmasını önlemek amacıyla da çalışmalar yapmıştı. Örneğin İstanbul'da Seyid Emir'in Derneği adına görevli olan doktorlardan Dr. Baynes Osmanlı birlikleri arasında kolera salgının olduğunu duyunca koleraya yakalanmış hastaların bulunduğu Yeşilköy'e gitmiş ve burada gördüğü manzarayı korkunç olarak nitelendirmişti. İngiliz Kızıl Haç Misyonu şefi Binbaşı Doughty-Wylie'nin yardımıyla yirmi askeri çadır alarak geçici bir hastane kurmuş ve hastane binası olmadan bir yıl kadar burada hizmet verilmiş 23 Ocak 1913 tarihinde ise bölgede bir hastane binası açılmıştır (Syed Razi Wasti 1968: 113). Hastane kurma, sağlık hizmeti verme, yemek dağıtımı gibi konularda çalışmalar yapan Seyid Emir Ali Han başkanlığını yaptığı dernekle ilgili 1920 yılında yaptığı bir konuşmasında Ermeni Meselesi ile ilgili konular görüşülürken, asıl vahşetin Balkan Savaşlarında Türklere karşı yapıldığını savunacak ve savaş dönemlerinde kimsenin Türkiye'deki dernek temsilcilerinin kayıtlarına bakmadığından yakınacaktı. *Eğer gaddarlık görmek istiyorsanız İngiliz doktor ve hemşirelerin 1912 yılındaki savaşta yaralılar ve hastalarla ilgili tuttıkları raporları inceleyin* diyerek dernek çalışanlarının tanık olduğu durumlara vurgu yapacaktı.⁸

1911'de başlayan Türklerin İtalyanlarla savaştığı Trablusgarp Savaşı'nda Seyid Emir Ali'nin çabalarıyla kurulan İngiliz Kızılay Derneği, Balkan Savaşlarının sonuna kadar da İstanbul ve Balkanların çeşitli şehirlerinde faaliyet göstermeye devam edecektir.

SONUÇ

Hindistan İslam siyasetinin önemli liderlerinden olan Seyid Emir Han, Hindistan Müslümanlarının hakları için yıllarca mücadele etmiş bir hukukçudur. Ülkesindeki görevinden emekli olduktan sonra İngiltere'ye yerleşen ve İngiltere'de Özel Meclis Üyeliği yapan Seyid Emir Han, Osmanlı Devleti'nin son döneminde yaşadığı zorlu savaşlara karşı duyarsız kalmamıştır. Çalışmamızı, özellikle Seyid Emir Han'ın Trablusbarp ve Balkan Savaşları sırasında Osmanlı Devleti için yürüttüğü mücadele konusunda bulunan kaynak eksikliğinden yola çıkarak yürüttük. Bu savaşlar sırasında, gazetelere makaleler yazan Seyid Emir Han'ın Müslüman Dünyasını bu savaşlara karşı Osmanlı Devleti'nin yanında olmaya çağırdığını görüyoruz. Bunu yanında Seyid Emir Han, yazdığı makalelerle pek çok kere İngiltere'yi

⁸ The Grotius Society(1915 yılında kurulan bir İngiliz hukuk topluluğu) Islam in the League of Nations, Problems of Peace and War,, 1920, s. 139.

Osmanlı Devleti'ne karşı yürüttüğü politikadan dolayı eleştirmiş, İngiltere'nin yeniden Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunma politikasına dönmesi için çağrılar yapmıştır. Seyid Emir Han'ın sözünü ettiğimiz savaşlar dönemindeki çalışmaları basın yayın yoluyla sınırlı kalmamış aynı zamanda Seyid Emir Han, mitingler, toplantılar düzenleyerek de diğer ülkelerdeki Müslümanları, Osmanlı Devleti'nin yanında olmaya davet etmiştir. Ayrıca, Trablusgarp Savaşı devam ederken İngiliz Kızılay Derneği'ni kurarak savaş bölgelerine sağlık hizmeti göndermiştir.

Seyid Emir Han, Osmanlı Devleti'nin son döneminde yaşamış olduğu iki yıkıcı savaşta Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunmak için elinden gelen mücadeleyi vermiştir. Hilafet 'in kaldırılmasın döneminde yapılan inkılaplarla ters düşmüş olsa da çalışmamızı kapsayan dönemde Seyid Emir Han'ın çabaları kayda geçmeye değerdir.

SYED AMEER ALI KHAN'S LIFE AND STRUGGLE FOR THE OTTOMAN EMPIRE

Seyid Emir Khan was born in 1849 to a Muslim Indian family. He lost his father at an early age. Seyid Emir Khan studied law with the support of his mother and completed his bachelor's degree in 1867, becoming one of India's first Muslim lawyers. The following year, he became the first Bengali Muslim to receive a master's degree in History and a master's degree in social sciences. In 1868, he graduated from law school and in the same year he won a state scholarship and went to England. During his early years in England, he developed relations with Muslim scholars and literati. He has worked in charitable organizations for Indian students and contributed to the formation of the National Indian Association. In 1873 he was called back from India to work in his country and returned to his country. Seyid Emir Ali, who started to work as a lawyer at the Supreme Court of Calcutta, soon became an important name in the field of Islamic Law. He also served as a lecturer in Islamic Law at the University of Calcutta for a while before being appointed to the position of Chief Judge of Calcutta. He held this post until his retirement in 1904 to England.

Seyid Emir Ali, along with his work in the field of law, has fought for years for the political organization of Indian Muslims. He also worked for the Central National Muslim Union. He has worked for years in the name of Muslim political progress in India.

In 1909, Seyid Emir Ali was appointed as a member of the British Special Council. Thus, he became the first Indian to come to this high authority. Seyid Emir Ali made studies on the education and politics of Indian Muslims. He continued to serve Islam by publishing several books about Islam.

In 1912, Italy invaded Tripoli, the territory of the Ottoman Empire in North Africa. Seyid Emir Khan did not remain unresponsive to the unjust occupation suffered by the Ottoman Empire. During the Tripoli War, he wrote articles in newspapers and called on the British administration to support the Ottoman Empire and created public opinion for the defense of the Muslim people in the region. In addition to his articles on this subject, Emir Ali Khan helped the war zones. Through the British Red Crescent Society, which he founded during the Tripoli War, he tried to heal the wounds of both the Muslim people and the fighting soldiers. This association also provided health services in the Balkan wars that followed the Tripoli War. This association has also worked to prevent the spread of epidemics in the region and provided humanitarian assistance to the war zones.

As a result, Seyid Emir Khan gave his best effort to defend the territorial integrity of the Ottoman Empire in the two great battles of the last period of the Ottoman Empire. In this sense, Seyid Emir Khan's efforts are worth recording.

KAYNAKÇA

- Allana, Gulam (1969), *Eminent Muslim Freedom Fighters (1562-1947)*, Delhi: Neeraj Publishing House.
- Aydın, Mithat (2008). "İngiliz Rus Rekabeti ve Osmanlı Devleti'nin Asya'daki Toprakları Sorunu (1877-1878)", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı 38, 253-288, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yay.
- Aziz, Khursheed Kamal (1968), *Ameer Ali: His Life and Work*, Lahore: Publishers United Ltd.
- Barclay, Thomas (1912), *The Turco-Italian War and Its Problems*, Londra: Constable & Company Ltd.
- Emir Ali Han, (1905. 10. 28.), "Turkey and Powers", *The Times Gazetesi*.
- Emir Ali Han, (1911. 09. 28.), "A Protest", *The Times Gazetesi*.
- Emir Ali Han, (1911. 10. 01.), "Italy And Turkey- Muslim Appeal To Chiristians", *The Times Gazetesi*.
- Emir Ali Han, (1911. 10. 11.), "Great Britain And The War", *The Times Gazetesi*.
- Emir Ali Han, (1911. 12. 01.), "The War In Tripoli", *The Times Gazetesi*.
- Gordon, Leonard A. (1974), *Bengal; The Nationalist Movement, 1876-1940*, New York: Colombia University Press.
- Griffin, Ernest H. (1924), *Adventures in Tripoli, A Doctor in the Desert*, Londra: P. Allan & Co.
- Koloğlu, Orhan (1979), *Trablusgarp Savaşı ve Türk Subayları*, Ankara: Basın Yayın Genel Müdürlüğü Yay.
- Ostler, Alan (1912), *The Arabs in Tripoli*, Londra: Darf Publishers Ltd.
- Wasti, Syed Razi (1968), *Seyid Emir Ali, Memories and Other Writings of Syed Ameer*, Delhi: Renaissance Publishing House.